

S. M.

Prasa o adwokaturze

Palestra 19/7-8(211-212), 96-99

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

dotyczących dowodów w sprawie. Godny bowiem podkreślenia w danej sprawie jest charakter sprawy i jej wyjątkowe znaczenie dla pokrzywdzonego (śmierć syna wskutek utonięcia w basenie miejskim) oraz fakt, że Prokuratura Wojewódzka — mimo nieuwzględnienia zażalenia wniesionego przez samego pokrzywdzonego — zleciła Prokuratorowi Powiatowemu w L. podjęcie umorzonego dochodzenia i jego uzupełnienie. Poza tym Sąd Najwyższy, orzekający w tej sprawie, wyraził wiążący dla Komisji Dyscyplinarnej pogląd prawny w powyższej kwestii twierdząc, że „nie zmienia przy tym istoty sprawy wynikająca z odwołania obwinionego okoliczność, iż i to wznowienie postępowania karnego zostało przez Prokuraturę ponownie umorzone”. Sąd Najwyższy wyraził następnie ważny pogląd, że „w tego rodzaju sprawach, ze względu na ich wagę, obowiązuje

adwokata szczególna staranność i sumiennność, której jednak obwiniony nie wykazał”.

W wyniku szczegółowej analizy materiału sprawy Wyższa Komisja Dyscyplinarna doszła do wniosku, że zachowanie się obwinionego, jego stosunek do sprawy i klienta oraz do podstawowych swoich obowiązków zawodowych było wyraźnie naganne i że niedopełnienie przez obwinionego swych powinności zawodowych naruszających interes obywatela-klienta powinno się spotkać ze stosowną represją dyscyplinarną.

Z tych przeto względów Wyższa Komisja Dyscyplinarna uznała za nieodpowiednie wymierzenie obwinionemu surowszej kary dyscyplinarnej określonej w sentencji orzeczenia.

Opracował *adw. Władysław Sutkowski*
wiceprezes WKD

PRASA O ADWOKATURZE

W tygodniku „Prawo i Życie” (nr 22 z dnia 1 czerwca br.) opublikowano fragmenty uchwały X Plenum Zarządu Głównego Zrzeszenia Prawników Polskich z dnia 16 maja 1975 r., zaopatrując je tytułem *Przygotowanie kadr do zawodów prawniczych*. Wspomniane plenarne posiedzenie Zarządu Głównego ZPP było poświęcone omówieniu potrzeby modernizacji studiów prawniczych i sposobów przygotowania do wykonywania przez absolwentów tych studiów zawodu w obranym kierunku.

Adwokatura jest oczywiście żywotnie zainteresowana projektowaną reformą uniwersyteckich studiów prawniczych i formami przygotowania studentów do pracy zawodowej. Zasluguje zatem na uwagę stanowisko, jakie w tej sprawie zajął Zarząd Główny ZPP. Oto niektóre wyjątki z omawianej uchwały:

„Zarząd Główny ZPP wypowiada się za czteroletnim jednolitym programem studiów prawniczych z uwzględnieniem na trzecim i czwartym roku studiów przedmiotów szczegółowych, pozwalających na określoną specjalizację i przygotowanie do pracy w wybranym przez studenta zawodzie. Modernizacja studiów prawniczych powinna zmierzać do:

— położenia akcentu na przedmioty podstawowe (prawa materialnego i procesowego);

— ograniczenia w programach przedmiotów treści historycznych i rozszerzenia zakresu wiedzy o państwie i prawie w świecie współczesnym (prowadzenie studiów prawnoporównawczych);

— bliższego powiązania studiów teoretycznych z doświadczeniami praktyki w sądownictwie, prokuraturze, arbitrażu, adwokaturze, administracji państwowej i gospodarczej, szerszego niż dotychczas wzbogacenia treści nauczania o badania empiryczne, organizowania praktyk studenckich pod bezpośrednim kierunkiem pracowników naukowych;

— ciągłego unowocześniania procesu nauczania przez doskonalenie pomocy naukowych, metod i form nauczania, wymagania od studentów korzystania z literatury krajowej i zagranicznej;

— wprowadzenia specjalizacji w określonych kierunkach w zależności od zapotrzebowania na absolwentów studiów prawnych przez sądy, prokuraturę, adwokaturę, arbitraż i administrację, zwłaszcza do obsługi prawnej."

Zarząd Główny ZPP wypowiedział się również w sprawie zmian w aplikacji absolwentów studiów prawnych:

„Zakładając, że celem studiów wyższych jest przede wszystkim teoretyczne przygotowanie absolwentów, wdrażanie do określonego zawodu powinno zapewnić niezbędne umiejętności praktyczne w obranym zawodzie prawniczym. Zadanie takie mają spełniać aplikacje sądowe, prokuratorskie, arbitrażowe i adwokackie. Programy aplikacji ulegały już wielokrotnym zmianom. Słusznie zwrócono uwagę na uprządkowanie przebiegu aplikacji. Istnieją możliwości skrócenia okresu aplikacji, o czym świadczą doświadczenia prokuratury. Zbadania wymaga, czy aplikacja sądowa nie pochłania zbyt dużo czasu na czynności powtarzające się (np. protokołowanie), co nie pogłębia wiedzy aplikanta i nie rozwija umiejętności zawodowych. Nadal należy wykazywać troskę o dobór kandydatów i realizację programu aplikacji. Wprowadzanie zasady objęcia patronatem przez radców prawnych aplikantów radcowskich pozwoli na lepsze przygotowanie ich do zawodu radcy prawnego. Odrębną kategorię aplikacji stanowi aplikacja adwokacka, trwająca (dotychczas) trzy lata, poprzedzona dwuletnią aplikacją sądową. Rozważenia wymaga kwestia skrócenia okresu tej aplikacji i umożliwienia dopływu nowej kadry do adwokatury. Zachowując różnorodność aplikacji należałoby dążyć do zbliżenia wymagań i poziomu przygotowywania do poszczególnych zawodów prawnych. Istniejąca dotychczas rażąca rozpiętość okresu aplikacji w adwokaturze oraz w pozostałych zawodach nie znajduje uzasadnienia. W nowych aktach prawnych o adwokaturze i obsłudze prawnej należałoby przyjąć zasadę pozwalającą absolwentom studiów prawnych na aplikację adwokacką i radcowską bezpośrednio po ukończeniu studiów."

Zarząd Główny ZPP dał jednocześnie wyraz w podjętej uchwale potrzebie instytucjonalizowania akcji doskonalenia zawodowego prawników, stwierdzając:

„Istotną rolę w doskonaleniu zawodowym prawników spełnia Zrzeszenie Prawników Polskich, organizując różne formy szkolenia. Działalność ta będzie nadal przez Zrzeszenie rozwijana zarówno w celu pogłębienia wiedzy prawników, jak i szkolenia osób z różnych zawodów pozaprawniczych. Racjonalne i nowoczesne doskonalenie zawodów prawnych wskazuje na potrzebę i celowość utworzenia Centralnego Ośrodka Doskonalenia Kadr Prawniczych jako ośrodka wyspecjalizowanego."

W tym samym numerze organu prasowego ZPP zamieszczono interesujący artykuł Piotra Ambroziewicza pt. *Uczyć prawa czy — przepisów*, w którym przedstawiono tezy projektowanej reformy studiów prawnych oraz uwagi, jakie tezy te wywołały w środowisku prawniczym i w toku obrad ostatniego plenarnego posiedzenia Zarządu Głównego ZPP.

*

Z okazji jubileuszu XXX-lecia istnienia Zrzeszenia Prawników Polskich prezes Zarządu Głównego ZPP prof. dr Adam Łopatka przedstawił w okolicznościowym artykule pt. *ZPP ma 30 lat* („Prawo i Życie” nr 21 z dnia 25 maja br.) dorobek tej organizacji i jej drogi rozwojowe.

W wypowiedzi tej znalazły się także niektóre wątki dotyczące adwokatury:

„Zrzeszenie nawiązywało do postępowych i patriotycznych tradycji prawnictwa polskiego z czasów rozbiorów, a zwłaszcza z okresu międzywojennego 20-lecia. Tradycje te były szczególnie żywe w środowisku adwokackim. Były to tradycje związków prawnictwa z walką narodowyzwolenczą narodu, z walką klasy robotniczej i chłopstwa o prawo do ludzkiego życia i o władzę dla ludu. Były to również tradycje walki demokratów z tendencjami władzy nie liczącej się z głosem społeczeństwa czy wręcz z tendencjami faszystowskimi. Były to wreszcie tradycje ofiarnej walki sił ludowych przeciwko okupantowi hitlerowskiemu. Powstając w 1945 r., Zrzeszenie miało głębokie korzenie w polskim środowisku prawniczym.”

„Należy wspomnieć i o wydatnym udziale ZPP w socjalistycznym przekształcaniu się tzw. tradycyjnych zawodów prawniczych, zwłaszcza w procesie uspołecznienia adwokatury.”

Należy nadmienić, że w czasie uroczystego spotkania założycieli i działaczy ZPP odbytego z okazji jubileuszu XXX-lecia nastąpiło m.in. wręczenie ustanowionego z okazji tego jubileuszu medalu pamiątkowego ZPP kilkunastu zasłużonym w rozwoju Zrzeszenia osobom, w tym adw. drowi Z. Czeszejce, prezesowi NRA, i prof. drowi J. Jodłowskiemu, członkowi Komitetu Redakcyjnego „Palestry”. Jednymi z założycieli Zrzeszenia byli: zmarła kilkanaście lat temu adw. Helena Wiewiórska, były adwokat Stanisław Gross (obecnie em. sędzia Sądu Najwyższego) i adw. Jerzy Dobrowolski.

*

Nie lada zaszczytnej oceny doczekała się inicjatywa Ośrodka Badawczego Adwokatury przy NRA co do powołania Zespołu do Spraw Wymowy Sądowej. W dzienniku „Echo Krakowa” (nr 111 z dnia 17/18 maja br.) Lesław Sajdak w felietonie pt. *W obronie słowa* określił ten zespół jako „unikalną w świecie placówkę zajmującą się problematyką przemówień sądowych od strony poprawności języka”.

Autor felietonu poparł podjęte przez OBA kroki zmierzające do podniesienia kultury języka, pisząc:

„Kryzys kultury języka, zwłaszcza zaś języka mówionego, odczuwalny jest dotkliwie w codziennych kontaktach. Problem nabiera jeszcze głębszego znaczenia, gdy dotyczy środowisk, gdzie słowo jest narzędziem pracy. W szczególności chodzi tu o przedstawicieli zawodów prawniczych: adwokatów, prokuratorów i sędziów, którzy poprzez to, co mówią i jak mówią, wpływają na losy ludzkie, kształtują postawy społeczne i etyczne. Opinia w tej kwestii Ośrodka Badawczego Adwokatury przy Naczelnej Radzie Adwokackiej jest jednoznaczna: przemówienia wygłaszane na salach sądowych przez aplikantów adwokackich i adwokatów są chaotyczne i zawierają błędy logiczne w rozumowaniu.”

„Jak podkreślają znawcy zagadnienia, na gorszym — jak czytamy w felietonie — od przemówień adwokackich poziomie są przemówienia prokuratorskie, a i te... są lepsze od ustnych uzasadnień wyroków wygłaszanych przez sędziów. Ogólny sposób wystąpień przed naszym sądem jest tak pod względem formy jak i treści na niewłaściwym poziomie. Co gorsza, systematycznie ulega on obniżaniu.”

Wytyczone przez Ośrodek Badawczy Adwokatury cele działalności w zakresie rewaloryzacji mowy sądowej zostały w omawianym felietonie przedstawione następująco:

„Najbardziej bezpośrednim celem nowo powołanego Zespołu do Spraw Wymowy Sądowej będzie osiągnięcie większej skuteczności wystąpień adwokackich na salach sądowych. Natomiast szerszym celem zespołu jest podniesienie poziomu wymowy w działalności społecznej. Nowa placówka nie ograniczy się do pracy z prawnikami; planuje się również wprowadzenie zajęć z retoryki i erystyki w środowiskach nauczycielskim i dziennikarskim. Na razie jednak walka o kulturę słowa rozpoczęła się od młodych prawników — studentów Wydziału Prawa i Administracji UW.”

Wyrażona pod adresem OBA pochwała zachęci niewątpliwie do dalszego intensywnego działania.

S.M.

KRONIKA

Z życia izb adwokackich

Izba gdańska

W dniu 3 maja br. odbyło się Zgromadzenie Delegatów Wojewódzkiej Izby Adwokackiej w Gdańsku. Wzięli w nim udział również: prezes Sądu Wojewódzkiego w Gdańsku, zastępca szefa Prokuratury Wojewódzkiej, przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości, przedstawiciel KW PZPR i inni zaproszeni goście. Przybył także wiceprezes NRA adw. dr Zdzisław Krzeziński.

Sprawozdanie z działalności Rady Adwokackiej w Gdańsku za rok 1974 złożył dziekan Rady adw. Bronisław Augustyniak. Obszerne fragmenty swego przemówienia poświęcił dziekan zadaniom adwokatury, jej miejscu w systemie organów ochrony prawnej PRL i w społeczeństwie.

Przemawiali też liczni dyskutanci. Głos zabrał m.in. prezes Sądu Wojewódzkiego w Gdańsku sędzia Jędrzej Witkowski.

Kierownictwo Sądu Wojewódzkiego w Gdańsku — stwierdził on — przywiązuje ogromną wagę do prawidłowo pojętego współdziałania sądów i adwokatury. W dalszych częściach swego wystąpienia prezes Witkowski poinformował uczestników zebrania o stanie zwalczania przestępczości w województwie gdańskim, o dyktowanej przez potrzeby społeczne polityce karnej oraz o dążeniach do obniżenia społecznych kosztów wymiaru sprawiedliwości.

W przemówieniu adw. dra Z. Krzezińskiego szczególnie zainteresowały zebranych informacje o kontaktach adwokatury polskiej z adwokatami za granicą.

adw. L.O.

Izba kielecka

W dniu 27 kwietnia br. odbyło się w gmachu Sądu Wojewódzkiego Zgromadzenie Delegatów Wojewódzkiej Izby Adwokackiej w Kielcach. Porządek

obrad Zgromadzenia przewidywał: złożenie sprawozdań Rady Adwokackiej, Komisji Dyscyplinarnej i Komisji Rewizyjnej, dyskusję nad powyższymi